

IPsec na Linuxu

Pavel Šimerda
pavlix@pavlix.net

39. konference EurOpen.CZ

<http://data.pavlix.net/euroopen39/>

- Zabezpečení IP vrstvy (IP security → IPsec)
- Autentizace strojů a uživatelů
- Integrita přenášených dat
- Utajení přenášených dat
- Odolnost proti útokům
- Transparentnost, otevřenost

Předmětem přednášky jsou...

- Praktické ukázky (funguje to!)
- Vybrané případy užití
- Příklady konfigurace
- Datové toky na síti

Předmětem přednášky naopak není...

- Kryptografie
- Bezpečnost protokolů
- Efektivita protokolů
- Srovnání s alternativami

- IPsec je ekosystém, stavebnice
- Jednotlivé standardy se vyvíjejí a nahrazují
- Je v tom zmatek!

- Bezpečnostní asociace
- Bezpečnostní politiky
- ESP – protokol pro šifrovanou komunikaci
- Transportní a tunelová varianta
- ISAKMP/IKE/IKEv2 – protokoly pro sestavení bezpečnostních asociací
- IPv4 NAT-T – mechanismus pro překonávání IP maškarády

Ochutnávka: Manuální konfigurace šifrovaného kanálu

Test jednosměrného zabezpečeného kanálu z uzlu a.example.net do uzlu b.example.net.

- Bezpečnostní politika
- Bezpečnostní asociace
- Transportní varianta protokolu ESP

- Pořadí hlaviček: IPv4/IPv6—ESP—ICMP/UDP/TCP
- ESP zajišťuje autenticitu, integritu i utajení
- Není šifrována zdrojová ani cílová IP adresa

a.example.net

```
ip address add 2001:db8::a/64 dev eth0  
ip address add 198.51.100.1/24 dev eth0
```

b.example.net

```
ip address add 2001:db8::b/64 dev eth0  
ip address add 198.51.100.2/24 dev eth0
```

Varování (zrušeného) ministerstva informatiky:
Nastavení neplatných IPv6 adres vám způsobí nedostupnost
některých internetových služeb.

Řešení (iproute)

a.example.net, b.example.net

```
ip xfrm state add \  
  src 2001:db8::a dst 2001:db8::b proto esp spi 1 \  
  enc 'cbc(aes)' 0x3ed0af408cf5dcbf5d5d9a5fa806b224
```

a.example.net

```
ip xfrm policy add dir out \  
  src 2001:db8::a dst 2001:db8::b \  
  tmpl proto esp
```

b.example.net

```
ip xfrm policy add dir in \  
  src 2001:db8::a dst 2001:db8::b \  
  tmpl proto esp
```

Řešení (ipsec-tools)

a.example.net, b.example.net

```
#!/sbin/setkey -f
add 2001:db8::a 2001:db8::b esp 0x1
    -E rijndael-cbc 0x3ed0af408cf5dcbf5d5d9a5fa806b224;
```

a.example.net

```
#!/sbin/setkey -f
spdadd 2001:db8::a 2001:db8::b any
    -P out ipsec esp/transport//require;
```

b.example.net

```
#!/sbin/setkey -f
spdadd 2001:db8::a 2001:db8::b any
    -P in ipsec esp/transport//require;
```

Bezpečnostní asociace (a.example.net)

```
# ip xfrm state show src 2001:db8::a dst 2001:db8::b
src 2001:db8::a dst 2001:db8::b
    proto esp spi 0x00000000 reqid 0 mode transport
    replay-window 0
    enc cbc(aes) 0x3ed0af408cf5dcbf5d5d9a5fa806b224
    sel src ::/0 dst ::/0
```

Bezpečnostní asociace (a.example.net)

```
# ip xfrm policy show src 2001:db8::a dst 2001:db8::b
src 2001:db8::a/128 dst 2001:db8::b/128
    dir out priority 0 ptype main
    tmpl src :: dst ::
        proto esp reqid 0 mode transport
```

Tcpdump a ICMP ping

a.example.net

```
# ping6 2001:db8::b
PING 2001:db8::b(2001:db8::b) 56 data bytes
64 bytes from 2001:db8::b: icmp_seq=1 ttl=255 time=0.630 ms
64 bytes from 2001:db8::b: icmp_seq=2 ttl=255 time=0.504 ms
64 bytes from 2001:db8::b: icmp_seq=3 ttl=255 time=0.541 ms
```

b.example.com

```
# tcpdump -i eth0 -n esp or icmp6
IP6 2001:db8::a > 2001:db8::b: ESP (spi=0x00000001,seq=0x1), length 104
IP6 2001:db8::b > 2001:db8::a: ICMP6, echo reply, seq 1, length 64
IP6 2001:db8::a > 2001:db8::b: ESP (spi=0x00000001,seq=0x2), length 104
IP6 2001:db8::b > 2001:db8::a: ICMP6, echo reply, seq 2, length 64
IP6 2001:db8::a > 2001:db8::b: ESP (spi=0x00000001,seq=0x3), length 104
IP6 2001:db8::b > 2001:db8::a: ICMP6, echo reply, seq 3, length 64
```

a.example.net, b.example.net

```
ip xfrm policy flush  
ip xfrm state flush
```

Domlouvání klíčů: ISAKMP, IKE, IKEv2

Úkol: Automatický šifrovaný kanál

- Protokol pro domlouvání klíčů
- Démon, který se o domlouvání stará
- Autentizace koncových bodů
- Konfigurace transportních kanálů
- Navazování asociací podle potřeby (on demand)

Protokoly pro domlouvání symetrických klíčů

- ISAKMP – domlouvání bezpečnostních asociací
- IKE – autentizace a výměna klíčů
- IKEv2 – náhrada za ISAKMP/IKE a některé další protokoly

- Racoon (pouze IKEv1, složitá konfigurace)
- Racoon2 (spíše experimentální, není v distribucích)
- Openswan (nedostatek dokumentace)
- Strongswan (složitější práce s klíči, není v některých distribucích)

a.example.net, b.example.net

```
certutil -N -d /etc/ipsec.d  
ipsec newhostkey \  
    --configdir /etc/ipsec.d \  
    --output /etc/ipsec.secrets
```

Zjištění veřejných klíčů (Openswan)

a.example.net

```
# ipsec showhostkey --left
ipsec showhostkey nss directory showhostkey: /etc/ipsec.d
# rsakey AQQ01EFgL5
leftrsasigkey=0sAQQ01EFgL5Odxu8P...7DvKohvAwd
```

b.example.net

```
# ipsec showhostkey --right
ipsec showhostkey nss directory showhostkey: /etc/ipsec.d
# rsakey AQP6T6JIY
rightrsasigkey=0sAQP6T6JIYP0o1bc...wZfx7bBGER
```

Konfigurace IKEv2 (Openswan)

`/etc/ipsec.conf – a.example.net, b.example.net`

```
include /etc/ipsec.d/*.conf
```

`/etc/ipsec.d/test.conf – a.example.net, b.example.net`

```
conn test
    type=transport
    left=2001:db8::a
    leftid=@a.example.com
    lefttrsasigkey=0sAQO1EFgL5Odxu8P...7DvKohvAwd
    right=2001:db8::b
    rightid=@b.example.com
    rightrsasigkey=0sAQPGT6JIYP0o1bc...wZfx7bBGER
    ikev2=yes
    auto=add
```

a.example.net

```
# ip xfrm policy show src 2001:db8::a/128 dst 2001:db8::b/128
src 2001:db8::a/128 dst 2001:db8::b/128
  dir out priority 17536 ptype main
  tmpl src :: dst ::
    proto esp reqid 0 mode transport
# ip xfrm policy show src 2001:db8::b/128 dst 2001:db8::a/128
# ip xfrm state show src 2001:db8::a/128 dst 2001:db8::b/128
# ip xfrm state show src 2001:db8::b/128 dst 2001:db8::a/128
```

Tcpdump a ICMP ping

a.example.net

```
# ping6 2001:db8::b
PING 2001:db8::b(2001:db8::b) 56 data bytes
64 bytes from 2001:db8::b: icmp_seq=2 ttl=255 time=0.630 ms
64 bytes from 2001:db8::b: icmp_seq=3 ttl=255 time=0.504 ms
64 bytes from 2001:db8::b: icmp_seq=4 ttl=255 time=0.541 ms
```

b.example.net

```
IP6 2001:db8::a.isakmp > 2001:db8::b.isakmp: isakmp: parent_sa ikev2_init[I]
IP6 2001:db8::b.isakmp > 2001:db8::a.isakmp: isakmp: parent_sa ikev2_init[R]
IP6 2001:db8::a.isakmp > 2001:db8::b.isakmp: isakmp: child_sa ikev2_auth[I]
IP6 2001:db8::b.isakmp > 2001:db8::a.isakmp: isakmp: child_sa ikev2_auth[R]
IP6 2001:db8::a > 2001:db8::b: ESP (spi=0xefedc53b, seq=0x1), length 116
IP6 2001:db8::b > 2001:db8::a: ESP (spi=0x5de08dc4, seq=0x1), length 116
IP6 2001:db8::a > 2001:db8::b: ESP (spi=0xefedc53b, seq=0x2), length 116
IP6 2001:db8::b > 2001:db8::a: ESP (spi=0x5de08dc4, seq=0x2), length 116
IP6 2001:db8::a > 2001:db8::b: ESP (spi=0xefedc53b, seq=0x3), length 116
IP6 2001:db8::b > 2001:db8::a: ESP (spi=0x5de08dc4, seq=0x3), length 116
```


Kontrola politik a asociací (po pingu)

a.example.net

```
# ip xfrm policy show src 2001:db8::a/128 dst 2001:db8::b/128
src 2001:db8::a/128 dst 2001:db8::b/128
    dir out priority 17536 ptype main
    tmpl src :: dst ::
        proto esp reqid 16385 mode transport
# ip xfrm policy show src 2001:db8::b/128 dst 2001:db8::a/128
src 2001:db8::b/128 dst 2001:db8::a/128
    dir in priority 17536 ptype main
    tmpl src :: dst ::
        proto esp reqid 16385 mode transport
# ip xfrm state show src 2001:db8::a/128 dst 2001:db8::b/128
src 2001:db8::a dst 2001:db8::b
    proto esp spi 0x2e8e7150 reqid 16385 mode transport
    replay-window 32
    auth-trunc hmac(sha1) 0x6813f555accc4e063e1285baa8d4817e0d2ef862 96
    enc cbc(aes) 0x877b4db55643cd084bbd19alba7aee7c
    sel src ::/0 dst ::/0
# ip xfrm state show src 2001:db8::b/128 dst 2001:db8::a/128
src 2001:db8::b dst 2001:db8::a
    proto esp spi 0xd04eb885 reqid 16385 mode transport
    replay-window 32
    auth-trunc hmac(sha1) 0x0c63e8f1248773783fe01b35bf73e806622da48b 96
    enc cbc(aes) 0xad108620f282b968ead3b059fc39122d
    sel src ::/0 dst ::/0
```

Na cestách: Road warrior

- Brána (a.example.net) nezná adresu připojovaného (b.example.net)
- Adresa připojovaného stroje je dynamická

- Nefunguje IPv6 („Address family not supported by protocol“)
- Nefunguje IKEv2 (bez odpovědi)
- IKE demo si sám vybírá IPv4 adresu na rozhraní

Gateway (a.example.net)

```
conn test
    ...
    left=198.51.100.1
    ...
    right=%any
    ...
    ikev2=no
    auto=add
```

Warrior (b.example.net)

```
conn test
...
left=198.51.100.1
...
right=%defaultroute
...
ikev2=no
auto=route
```

- Připojování na IPsec bránu přes IPv4 maškarádu
- Zapouzdření ESP do UDP
- Navazování spojení „zevnitř“

- Nefunguje IKEv2

IPv4 NAT-Traversal (Openswan)

a.example.com, b.example.net: /etc/ipsec.conf

```
config setup
    ...
    nat_traversal=yes
    ...
```

a.example.com, b.example.net: /etc/ipsec.d/test.conf

```
conn test
    ...
    ikev2=no
    ...
```

IPsec tunely a VPN

- Zapouzdření:
IPv4/IPv6—ESP—IPv4/IPv6—ICMP/UDP/TCP
- První hlavička prozrazuje adresy obou konců tunelu
- Vnitřní adresy a porty jsou chráněny ESP

Tunelová varianta (Openswan)

a.example.com, b.example.net

```
conn test
  connaddrfamily=ipv6 # pouze pro IPv6
  type=tunnel
  ...
  left=2001:db8:0:0::a
  leftsubnet=2001:db8:a:a::/64
  ...
  right=2001:db8::b
  rightsubnet=2001:db8:b:b::/64
  ...
```

- IPv6 kanál: IPv6—ESP—IPv4/IPv6—ICMP/UDP/TCP
- IPv4 kanál: IPv4—ESP—IPv4/IPv6—ICMP/UDP/TCP
- Nezávislost vnitřního a vnějšího protokolu
- Technicky proveditelné a užitečné
- Speciální případ pro 6in4 řeší RFC 4891
- Nevím o žádné implementaci

Kam dál...

- U IPv6 není nutná
- L2TP over IPsec (RFC 3193)
- IKEv1 + Mode CFG (Cisco)
- IKEv2 konfigurace adres (RFC 5996)
- DHCPv4 over IPsec (RFC 3456)

- PSK (sdílená hesla)
- IKEv2 EAP (RFC 5996, RFC 5998)
- XAUTH (Cisco)
- PKI a certifikační autority (RFC 5280, RFC 4945)

<http://data.pavlix.net/euopen39/>

pavlix@pavlix.net